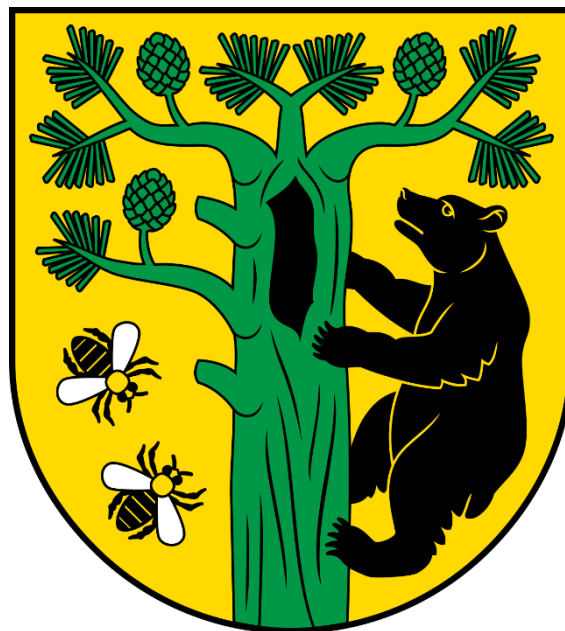

Czarnia, 30.04.2024 r.

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI DLA GMINY CZARNIA ZA 2023 ROK

Spis treści

Wstęp	3
2. Podstawa prawna	5
3. Ilość odpadów wytwarzanych na terenie gminy.....	7
4. Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych	8
5. Wpływy i wydatki w ramach gminnego systemu w 2023 roku.....	10
6. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami.....	13
7. Możliwość przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych	14
8. Ilości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.....	16
9. Podsumowanie	16

Wstęp

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi dla Gminy Czarnia za rok 2023 stanowi kompleksową ocenę efektywności oraz zgodności działalności związanej z gromadzeniem, przetwarzaniem i zagospodarowaniem odpadów na obszarze gminy. Dokument ten ma na celu przedstawienie aktualnej sytuacji w zakresie gospodarki odpadami oraz ocenę osiągniętych celów i wskaźników, a także identyfikację obszarów wymagających dalszych działań i udoskonaleń.

Poprzez analizę danych zebranych i zebranych w ciągu roku 2023, możemy dokładniej zrozumieć wyzwania i możliwości związane z zarządzaniem odpadami komunalnymi w Gminie Czarnia. Wstępny przegląd stanu gospodarki odpadami umożliwi lepsze zrozumienie skali problemu oraz określenie potencjalnych środków naprawczych i usprawnień w przyszłości.

Niniejszy dokument stanowi podstawę do podejmowania decyzji dotyczących polityki gospodarki odpadami, a także może posłużyć za punkt odniesienia przy planowaniu działań na kolejne lata. Poprzez szczegółową analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi, Gmina Czarnia dąży do efektywnego zarządzania zasobami, promowania zrównoważonego rozwoju oraz poprawy jakości życia mieszkańców.

Na mocy ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, od 1 lipca 2013 r. gmina jest odpowiedzialna za organizację odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, a także nadzór nad właściwym przetwarzaniem i usuwaniem tych odpadów.

Zgodnie z artykułem 9tb tejże ustawy, prezydent miasta jest zobowiązany do corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, obejmującej w szczególności:

- ~ Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz pozostałości po sortowaniu i procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- ~ Potrzeby inwestycyjne związane z zagospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- ~ Koszty związane z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych, podzielone na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

- ~ Liczbę mieszkańców;
- ~ Liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy o gospodarowanie odpadami komunalnymi, na których gmina powinna podjąć działania zgodnie z art. 6 ust. 6-12;
- ~ Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie gminy;
- ~ Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów, które są odbierane z terenu gminy, oraz pozostałości po sortowaniu i procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Przedstawiona analiza ma na celu dokładną weryfikację możliwości technicznych oraz organizacyjnych gminy w zakresie przetwarzania różnorodnych kategorii odpadów komunalnych, takich jak niesegregowane (zmieszane) odpady, bioodpady stanowiące część odpadów komunalnych, oraz pozostałości po procesach sortowania i mechaniczno-biologicznego przetwarzania. Ponadto, analiza obejmuje identyfikację potrzeb inwestycyjnych oraz kosztów związanych z operacjami związanymi z odbiorem, odzyskiem, recyklingiem i bezpiecznym usuwaniem odpadów komunalnych.

W kontekście działań gminy w obszarze gospodarki odpadami, analiza ma dostarczyć istotnych danych dotyczących liczby mieszkańców oraz właścicieli nieruchomości, którzy nie wypełniają swoich zobowiązań określonych w ustawie. Ponadto, skupia się na ilości odpadów komunalnych generowanych na terenie gminy, w szczególności na odpadach niesegregowanych (zmieszanych), bioodpadach będących ich częścią oraz na pozostałościach po procesach sortowania i mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych odpadów.

Głównym celem tej analizy jest dostarczenie niezbędnych informacji, które umożliwią skonstruowanie efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Jest to niezmierzenie istotne z punktu widzenia zapewnienia ekologicznej i zrównoważonej strategii zarządzania odpadami, która uwzględnia zarówno aspekty techniczne, jak i ekonomiczne. Szczegółowe dane zawarte w analizie są kluczowe dla podejmowania trafnych decyzji dotyczących inwestycji, alokacji zasobów oraz opracowania efektywnych strategii zarządzania odpadami, które przyczynią się do ochrony środowiska naturalnego i poprawy jakości życia mieszkańców gminy.

Analiza omawiana dotyczy roku 2023, co pozwoli na uwzględnienie najbardziej aktualnych danych i trendów w zakresie generowania i zarządzania odpadami komunalnymi, co z kolei umożliwi bardziej precyzyjne i skuteczne podejmowanie decyzji w obszarze gospodarki odpadami.

2. Podstawa prawna

System gospodarowania odpadami komunalnym na terenie gminy Czarnia przygotowano w oparciu o:

1. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 1996 Nr 132 poz. 622).
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2013 poz. 21).
3. Uchwała Nr VIII/68/10 Rady Gminy Czarnia z dnia 22 listopada 2019 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
4. Uchwała Nr XXXIII/316/23 Rady Gminy Czarnia z dnia 27 września 2023 r. w sprawie określenia metody opłaty za zagospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty
5. Uchwała Nr IX/79/79 Rady Gminy Czarnia z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty zagospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
6. Uchwała Nr VIII/67/19 Rady Gminy Czarnia z dnia 22 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczaną przez właściciela opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
7. Uchwała Nr XI/103/20 Rady Gminy Czarnia z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie zmiany uchwały szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczaną przez właściciela opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

8. Uchwała Nr XI/102/20 Rady Gminy Czarnia z dnia 10 czerwca 2020 roku w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Czarnia.
9. Uchwała Nr XXXI/300/23 Rady Gminy Czarnia z dnia 8 marca 2023 r. w sprawie zmiany Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Czarnia.
10. Miesięczne zestawienia o ilości odbieranych i zagospodarowanych odpadów oraz kosztów Gminnego Systemu w okresie od 1.01.2023 r. do 31.12.2023 r.

3. Ilość odpadów wytwarzanych na terenie gminy

Gmina Czarnia, zgodnie z zawartą umową, miała na sobie obowiązek odbioru i właściwego zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych. Realizacja tego zadania odbywała się poprzez współpracę z przedsiębiorstwem wyłonionym w drodze postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Na podstawie danych otrzymanych od przedsiębiorcy odbierającego odpady z terenu gminy Czarnia, w roku 2023, odebrano następującą ilość odpadów komunalnych z terenów zamieszkałych:

Tabela 1. Ilość i rodzaj odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w 2023 roku

TABELA 1. ILOŚĆ I RODZAJ ODPADÓW KOMUNALNYCH ODEBRANYCH OD WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI ZAMIESZKAŁYCH W 2023 ROKU

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odebranych odpadów w Mg
16 01 03	Zużyte opony	7,24
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	0,00
20 01 01	Papier i tektura	8,28
20 01 39	Tworzywa sztuczne	53,18
20 01 02	Szkło	37,94
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	5,54
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	3,22
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	144,08
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	23,5
	OGÓŁEM	282,96

Łącznie z terenów zamieszkałych odebrano 282,96Mg odpadów. Liczba mieszkańców gminy w roku 2023 na podstawie danych pochodzących ze złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosiła 1688 osób, a liczba gospodarstw domowych to 514. Biorąc pod uwagę powyższe dane średnia ilość odpadów, które wytworzyła 1 osoba wynosi 167,63 kg/rok, natomiast średnia na 1 gospodarstwo domowe wynosi 550,50 kg/rok. Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych za 2023 rok wynosi 57,30 %.

4. Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych

W Gminie Czarnia, w roku 2023, nie zdecydowano się na podjęcie przez Radę Gminy uchwały dotyczącej przejścia do systemu gminnego nieruchomości niezamieszkałych. W związku z tym, podobnie jak w poprzednich latach, odbiór odpadów komunalnych od właścicieli takich nieruchomości odbywał się na podstawie indywidualnych umów zawartych przez nich z przedsiębiorcami uprawnionymi do świadczenia usług w tym zakresie.

Przedsiębiorcy, na mocy zawartych umów cywilno-prawnych z klientami (czyli właścicielami nieruchomości niezamieszkałych), byli odpowiedzialni za odbiór odpadów, stając się ich faktycznymi posiadaczami oraz realizując czynności związane z ich zagospodarowaniem. Do końca 2023 roku, podmioty zajmujące się odbiorem odpadów komunalnych zawarły 35 umów na odbiór odpadów komunalnych z właścicielami nieruchomości niezamieszkałych.

Informacje dotyczące przedsiębiorców, którzy w 2023 roku posiadali wpis do rejestru działalności regulowanej oraz mieli możliwość odbioru odpadów komunalnych z obszaru gminy Czarnia, są udostępnione na oficjalnej stronie internetowej Gminy Czarnia. Poniżej przedstawione są nazwy firm:

TABELA 2. PODMIOTY UPRAWNIONE W 2023 R. DO USŁUGI ODBIORU ODPADÓW KOMUNALNYCH OD WŁAŚCICIELI NIE-RUCHOMOŚCI NA TERENIE GMINY CZARNIA

Lp.	Nazwa przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie na odbiór odpadów komunalnych stałych	Adres przedsiębiorstwa
1.	BŁYSK-BIS Spółka z o.o.	ul. Moniuszki 108 06-200 Maków Mazowiecki
2.	MPK PURE HOME Sp. z o. o.	ul. Kołobrzeska 5 07-401 Ostrołęka
3.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Wielbarku Sp. z o.o.	ul. Polna 6 12-160 Wielbark
4.	RDF Sp. z o.o.	ul. Kołobrzeska 5 07-401 Ostrołęka
5.	Zakład Gospodarki Komunalnej w Ostrowi Mazowieckiej Sp. z o. o.	ul. B. Prusa 66 07-300 Ostrów Mazowiecka
6.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o. o. w Kadzidle	ul. Targowa 4 07-420 Kadzidło
7.	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	ul. Rynek 7 06-320 Baranowo
8.	Olia Sp. z o.o.	ul. Moniuszki 108 06-200 Maków Mazowiecki
9.	Usługi Komunalne BŁYSK Marianna Marczuk	ul. Przykoszarowa 22A 18-400 Łomża
10.	Przedsiębiorstwo Gospodarowania Odpadami w Warszawie sp. z o.o.	al. Jana Pawła II 70/14 00-175 Warszawa
11.	Zakład Gospodarki Komunalnej w Myszyncu Sp. z o. o.	ul. Dzieci Polskich 10 07-430 Myszyniec

W grudniu 2022 roku przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na usługę odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych z obszaru Gminy Czarnia. W wyniku tego postępowania wyłoniono wykonawcę usługi, którym została

firma MPK PURE HOME sp. z o. o. Wspólnie ubiegali się o udzielenie zamówienia z firmą RDF Sp. z o. o.

Koszt poniesiony na realizację usługi odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Czarnia wyniósł 456 112,38 zł. Ta kwota pokryła wszystkie związane z usługą wydatki, zapewniając sprawną i zgodną z normami procedurę zarządzania odpadami na obszarze gminy.

Gromadzenie odpadów w Gminie Czarnia odbywało się zarówno w systemie pojemnikowym, jak i w systemie workowym. Odbiór odpadów komunalnych realizowano głównie przy użyciu specjalistycznych, bezpylnych pojazdów. W roku 2023 nie wydano żadnej decyzji zgodnie z artykułami ust. 6-12 w odniesieniu do właścicieli nieruchomości, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 1996 Nr 132 poz. 622).

Dodatkowo, umożliwiono kompostowanie odpadów biodegradowalnych we własnym zakresie, co skutkowało zwolnieniem właścicieli nieruchomości zamieszkałych, którzy kompostowali bioodpady, z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 2 zł od osoby. Na koniec 2023 roku, na podstawie zgłoszeń złożonych przez właścicieli nieruchomości, na terenie gminy działało 510 przydomowych kompostowników.

Zbiórka przeterminowanych leków oraz zużytych baterii odbywała się poprzez system oznakowanych pojemników umieszczonych w budynku Urzędu Gminy. Natomiast elektroodpady oraz odpady wielkogabarytowe zbierane były za pomocą mobilnych punktów odbioru odpadów, które działały w określonych terminach. Ta zróżnicowana infrastruktura zbierania odpadów pozwalała mieszkańcom gminy na odpowiednie i zgodne z przepisami pozbywanie się różnorodnych rodzajów odpadów.

5. Wpływy i wydatki w ramach gminnego systemu w 2023 roku

W roku 2023 z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi uzyskano dochody w wysokości 403 960,30 zł. Opłaty te były pobierane zgodnie z postanowieniami uchwały Nr XXXIII/316/23 Rady Gminy Czarnia z dnia 27 września 2023 roku, która określiła metodę opłacania za zagospodarowanie odpadów komunalnych oraz ustaliła stawkę opłaty.

Stawki opłat, zgodnie z artykułem 6j ustępu 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, były ustalane jako iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomości.

W przypadku, gdy właściciele nieruchomości nie spełnili obowiązku selektywnego zbierania odpadów, Rada Gminy Czarnia postanowiła o podwyższeniu stawek opłaty, odpowiadających dwukrotności stawki opłaty przyjętej dla odpadów komunalnych zbieranych w sposób selektywny.

Zadłużenie z tytułu niewnoszenia opłat przez właścicieli nieruchomości, którzy są zobowiązani do ponoszenia opłat, wynosi 40 132,95 zł. Z tej kwoty, 14 646,64 zł stanowi zadłużenie z roku 2023. To istotne wyzwanie finansowe, które wymaga uwagi i podejmowania odpowiednich działań w celu zabezpieczenia stabilności finansowej systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Działania takie mogą obejmować intensyfikację procesów windykacyjnych oraz wdrażanie środków mających na celu zmniejszenie zadłużenia w przyszłości, takich jak usprawnienie systemu monitorowania i egzekucji opłat.

Zgodnie z artykułem 6f ustępu 3 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podstawą wynagrodzenia za odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości była stawka za 1 Mg odebranych odpadów komunalnych. W roku 2023 na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy wydatkowano 456 112,38 zł.

Poniższa tabela przedstawia dane w podziale na wpływy, wydatki oraz nadwyżki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

TABELA 3. ZESTAWIENIE WPŁYWÓW I WYDATKÓW DOTYCZĄCYCH SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI

Wpływy	Wydatki	Nadwyżka (defycyt)	Zadłużenie
403 960,30 zł	456 112,38 zł	- 52 152,08 zł	14 646,64 zł

W roku 2023 stawka opłat za gospodarowanie odpadami nie była wystarczająca, by pokryć całość kosztów funkcjonowania systemu zarządzania odpadami. Odnotowano defycyt w wysokości 52 152,08 zł. Ten defycyt wynikał głównie z dwóch czynników: wzrostu kosztów realizacji usługi oraz wzrostu ilości wytwarzanych odpadów przez mieszkańców.

Po pierwsze, koszty związane z realizacją usługi odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych wzrosły w wyniku różnych czynników, takich jak podwyżki cen paliwa, wzrost kosztów utrzymania i serwisowania specjalistycznego sprzętu oraz wzrost poziomu minimalnego wynagrodzenia.

Po drugie, wzrost ilości wytwarzanych odpadów przez mieszkańców mógł również przyczynić się do powstania deficytu. Ten wzrost może być wynikiem zwiększonej konsumpcji, zmian w nawykach konsumenckich, niewystarczających działań edukacyjnych na temat redukcji i segregacji odpadów.

W rezultacie, niezbędne stało się podjęcie działań mających na celu zrównoważenie finansów systemu gospodarowania odpadami, takich jak przegląd i ewentualna korekta stawek opłat, poszukiwanie efektywniejszych rozwiązań logistycznych czy też intensyfikacja działań edukacyjnych mających na celu zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów oraz poprawę segregacji. Dzięki temu można było zapewnić stabilność finansową systemu gospodarowania odpadami oraz jego zrównoważony rozwój w dłuższej perspektywie czasowej.

Warto wspomnieć, iż w 2023 roku gmina Czarnia w ramach działań proekologicznych dofinansowała konkursy szkolne o tematyce ekologicznej z zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, zwłaszcza z zakresie selektywnej zbiórki odpadów oraz wykorzystania surowców wtórnych oraz wdrażała działania skierowane do każdej grupy wiekowej w zakresie edukacji ekologicznej odnoszącej się m.in. do poprawy jakości powietrza.

W roku 2023 rozpoczęto i zakończono budowę punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) w Czarni, zlokalizowanego pod adresem Czarnia 60A. PSZOK to miejsce, które umożliwia mieszkańcom gminy segregację i oddzielne gromadzenie różnego rodzaju odpadów, takich jak szkło, plastik, papier, metale czy odpady niebezpieczne. Jest to kluczowy element w systemie zarządzania odpadami, który umożliwia efektywne wykorzystanie surowców wtórnych, redukcję ilości odpadów trafiających na składowiska oraz ochronę środowiska naturalnego.

Koszt realizacji tej inwestycji wyniósł 932 087,98 zł. Inwestycja ta stanowi ważny krok w kierunku zrównoważonej gospodarki odpadami w gminie, umożliwiając mieszkańcom wygodne i bezpieczne pozbywanie się odpadów oraz promując postawy proekologiczne.

W roku 2024 punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych zostanie oddany do użytkowania, a jego funkcjonowanie zostanie uruchomione. Dzięki temu mieszkańcy gminy będą mieli możliwość korzystania z nowoczesnej infrastruktury służącej segregacji i właściwemu gospodarowaniu odpadami, co przyczyni się do poprawy stanu środowiska oraz jakości życia w lokalnej społeczności.

Punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) będzie zapewniał przyjmowanie różnorodnych rodzajów odpadów, w tym: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, bioodpady, odpady niebezpieczne, przeterminowane leki i chemikalia, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi w szczególności igieł i strzykawek, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe oraz odpady tekstyliów i odzieży pochodzących z gospodarstw domowych.

6. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami

Główną potrzebą inwestycyjną związaną z gospodarowaniem odpadami w Gminie Czarnia był punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK), który został zrealizowany. Obecnie, w celu dalszego rozwijania postawy proekologicznej oraz poprawy stanu gospodarki odpadami, Gmina Czarnia planuje inwestycję w recyklomaty.

Recyklomaty to innowacyjne urządzenia służące do zbierania i segregowania odpadów, takich jak butelki plastikowe, puszki, czy butelki szklane. Ich działanie polega na przyjmowaniu odpadów od użytkowników w zamian za nagrody lub korzyści, takie jak punkty lojalnościowe, zniżki w sklepach, czy darmowe produkty. Recyklomaty mogą być także wyposażone w mechanizmy kompaktujące, co pozwala na zmniejszenie objętości zebranych odpadów, co z kolei redukuje częstotliwość opróżniania i transportu.

Inwestycja w recyklomaty ma na celu zachęcenie mieszkańców do aktywnego uczestnictwa w procesie segregacji i recyklingu odpadów poprzez stworzenie łatwo dostępnych i atrakcyjnych punktów zbierania odpadów. Zalety recyklomatów obejmują:

- ~ Zachęcanie do segregacji odpadów poprzez oferowanie nagród lub korzyści.
- ~ Redukcja ilości odpadów trafiających na wysypiska śmieci.
- ~ Zwiększenie efektywności procesu recyklingu.
- ~ Edukacja mieszkańców na temat zrównoważonego gospodarowania odpadami.

Gmina Czarnia będzie poszukiwać różnych źródeł finansowania, w tym dotacji i funduszy zewnętrznych, aby zrealizować ten cel inwestycyjny, co umożliwi skuteczniejsze zarządzanie odpadami i dalszy rozwój proekologicznych inicjatyw na terenie gminy.

7. Możliwość przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Zgodnie z art. 9e ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zobowiązane są do przekazywania odebranych niesegregowanych odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji komunalnej. Instalacją komunalną jest „instalacja do przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych lub pozostałości z przetwarzania tych odpadów, określona na liście funkcjonujących instalacji spełniających wymagania dla instalacji komunalnych, które zostały oddane do użytkowania i posiadają wymagane decyzje pozwalające na przetwarzanie odpadów, zapewniająca:

- 1) mechaniczno – biologiczne przetwarzanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i wydzielenie z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku, lub
- 2) składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych

Odpady, z uwzględnieniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami, w pierwszej kolejności poddaje się przetwarzaniu w miejscu ich powstania. Odpady, które nie mogą być przetworzone w miejscu ich powstania, przekazuje się, uwzględniając hierarchię sposobów postępowania z odpadami oraz najlepszą dostępną technikę, o której mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, lub technologię, o której mowa w art. 143 tej ustawy, do najbliższych położonych miejsc, w których mogą być przetworzone. Podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany przekazywać niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne do instalacji komunalnej zapewniającej przetwarzanie.

Na terenie regionu wschodniego, do którego należy Gmina Czarnia, nie ma zlokalizowanych regionalnych instalacji do zagospodarowania odpadów zielonych. Na terenie regionu wschodniego istnieją obecnie: 2 instalacje MBP oraz jedno składowisko odpadów komunalnych, które spełniają warunki definicji dla regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, a także 6 instalacji pełniących rolę zastępczych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Na terenie omawianego regionu gospodarki odpadami brak jest spalarni oraz kompostowni.

Odebrane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Czarnia zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, są transportowane przez przedsiębiorców do instalacji przetwarzania odpadów komunalnych ujętych w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego na lata 2016 – 2021 z uwzględnieniem lat 2022 - 2027. Według zapisów WPGO planowane i obecnie funkcjonujące instalacje zapewniają zagospodarowanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Przedsiębiorcy posiadający wpis do rejestru działalności regulowanej posiadają możliwość dosortowywania odpadów, a następnie przekazania ich do organizacji odzysku.

8. Ilości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

W 2023 roku przekazano do składowania 24,8895 Mg odpadów powstałych po sortowaniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Przyczyną tego było prawdopodobnie ograniczenie możliwości przetwarzania tych odpadów w inny sposób, być może z powodu braku odpowiedniej infrastruktury do dalszego przetwarzania, jak również z uwagi na brak alternatywnych metod zagospodarowania odpadów, takich jak recykling czy kompostowanie. Składowanie zostało więc wykorzystane jako jedyna dostępna opcja w tym przypadku.

W 2023 roku nie przekazano do składowania żadnej ilości bioodpadów. Odpady te zostały poddane procesowi kompostowania lub przekazane do recyklingu.

9. Podsumowanie

W roku 2023 Gmina Czarnia skutecznie wdrożyła kompleksowe rozwiązania organizacyjno-prawne w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, obejmujące wszystkich mieszkańców gminy. Kluczowym elementem było zorganizowanie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, zarówno w sposób selektywny, jak i zmieszany. Ten zorganizowany przez gminę proces odbioru odpadów był realizowany przez wyznaczonego wykonawcę, obsługującego dziewięć miejscowości, obejmujących różnorodne rodzaje odpadów, takie jak tworzywa sztuczne, szkło, papier, odpady zmieszane, biodegradowalne, opakowaniowe, budowlane, zużyte opony, odpady wielkogabarytowe oraz elektro-sprzęt.

W 2023 roku na terenie gminy Czarnia wytworzono 320,1480 Mg odpadów komunalnych. Spośród nich, odpady odebrane ze nieruchomości zamieszkałych w sposób selektywny stanowiły 43,38%, podczas gdy 56,62% odpadów zostało odebranych od mieszkańców w sposób zmieszany.

Gmina Czarnia osiągnęła zadowalający poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, wynoszący 57,30%, co znacznie przewyższa minimalne wymagane przez przepisy poziomy (35%). To istotne osiągnięcie zapewnia realizację ustawowych obowiązków nawet w przyszłych latach, biorąc pod uwagę prognozowany wzrost poziomu przygotowania do recyklingu do 65% do roku 2035.

Jednakże, aby system gospodarki odpadami komunalnymi był jeszcze bardziej efektywny w przyszłości, niezbędne jest wprowadzenie zmian. Przede wszystkim konieczne będzie zintensyfikowanie działań edukacyjnych i informacyjnych skierowanych do mieszkańców gminy, mających na celu podniesienie świadomości na temat segregacji odpadów komunalnych i zwiększenie zaangażowania społecznego w procesy recyklingu i redukcji ilości odpadów.

Ważne jest również, żeby środki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi były wykorzystywane wyłącznie na cele związane z pokryciem kosztów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W związku z odnotowanym w 2023 roku deficytem, począwszy od roku 2024, podjęto decyzję o podwyższeniu stawki opłaty za gospodarowanie odpadami. Jest to krok mający na celu zrównoważenie budżetu systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz zapewnienie stabilności finansowej niezbędnej do utrzymania wysokiej jakości świadczonych usług. Podwyższenie stawki opłaty jest jedną z koniecznych środków mających sprostać rosnącym kosztom funkcjonowania systemu oraz zapewnić jego długofalową rentowność i efektywność.

Podsumowując, na podstawie przedstawionych danych można stwierdzić, że system gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Czarnia funkcjonuje efektywnie, zgodnie z przepisami prawa, i stanowi ważny krok w kierunku osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska.

10. Spis tabel

Tabela 1. Ilość i rodzaj odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w 2023 roku	7
Tabela 2. Podmioty uprawnione w 2023 r. do usługi odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Czarnia.....	9
Tabela 3. Zestawienie wpływów i wydatków dotyczących systemu gospodarowania odpadami	11

